ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету
_____ Л.О. Омельянчик
«28» серпня 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ В ПРИРОДООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

підготовки бакалавра

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування

спеціальності 101 Екологія

галузі знань 10 Природничі науки

ВИКЛАДАЧ: Домбровський Костянтин Олегович, к.б.н., доцент, доцент кафедри загальної та прикладної екології і зоології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри загальної та прикладної екології і зоології

Протокол № 1 від "28" серпня 2026 р.
Завідувач кафедри загальної та прикладної екології і зоології
_____ О.Ф. Рильський

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ К.О. Домбровський

2026 рік

Сканировано с CamScanner

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Зв`язок з викладачем:
E-mail: *dombrov1717@ukr.net*
Сезн ЗНУ повідомлення: *https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5474*
Телефон: *097398 13 05*
Інші засоби зв'язку: *Moodle* (*форум курсу, приватні повідомлення Viber, Telegram*)
Кафедра: *загальної та прикладної екології і зоології, (III корпус), ауд. 213а*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Організація та управління в природоохоронній діяльності» є формування у студентів комплексу теоретичних та практичних знань щодо загальних основ теорії управління, формування структури управління, техніки і технології управління, видів і функцій державного управління в сфері екології й екологічної діяльності, а також світового досвіду управління навколишнім середовищем. Мета теоретичної частини занять – поглиблення, розширення та закріплення знань, одержаних на лекціях. Цей вид роботи привчає студентів самостійно працювати з літературою що видається для роботи та використовувати отримані знання при виконанні практичних робіт. Мета практичної частини занять – оволодіння студентами методик, навичок і вмінь щодо механізмів, методів, техніки, технології, змісту і принципів управління в екології тощо. Дисципліна сприятиме формуванню у студентів теоретичних знань і практичних умінь їх застосування для вирішення конкретних завдань, для самостійного розв'язання науково-дослідних проблем, що постають перед екологом як фахівцем в різних галузях народного господарства; надання студентам знань щодо основних закономірностей та принципів формування природного середовища; формування системи світоглядних знань щодо основних тенденцій розвитку екологічних особливостей природокористування в умовах антропогенного навантаження; розкриття глобальних екологічних проблем людства та шляхів їх вирішення з науково-обґрунтованих позицій; формування почуття відповідальності за перетворення довкілля; виховання потреби необхідності дотримання природоохоронного законодавства та правил екологічної етики.

Вивчення освітнього компоненту «Організація та управління в природоохоронній діяльності» базується на засадах інтеграції різноманітних знань, отриманих здобувачами вищої освіти протягом трьох років бакалаврату при вивченні освітнього компоненту природничого спрямування.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін (**пререквізитів**): «Моніторинг довкілля», «Екологія людини», «Природоохоронні технології», «Екологія мікроорганізмів з основами мікробіології», «Біорізноманіття та його збереження», «Ландшафтна екологія».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін (**постреквізитів**): «Природоохоронне законодавство та екологічне право», «Екологічна безпека», «Оцінка впливу на довкілля», «Регіональні екологічні проблеми».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	**Обов'язкова**	
Семестр	7 -й	-
Кількість кредитів ECTS	**3**	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	24 год.	-
Практичні заняття	12 год.	-
Самостійна робота	54 год.	-
Консультації	https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/biology/study	
Вид підсумкового семестрового контролю:	**екзамен**	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5474	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або в процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.	Пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний). Лекції, бесіди, спостереження, пояснення. Дослідницький. Лекції, есе, доповіді, практичні роботи, індивідуальна дослідницька робота. Репродуктивний. Проблемний. Метод моделювання. Лекції,	Поточний контроль: Практичні роботи, Усне опитування і обговорення наукової і професійної літератури за тематикою заняття у галузі екології, Письмова контрольна робота, Проходження тестів в системі Moodle. Підсумкові контрольні заходи: Усна відповідь на
К01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.		
К04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.		
К05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.		
К17. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.		
К18. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.		
К19. Здатність до використання основних принципів		

та складових екологічного управління.	спостереження, практична робота, індивідуальна дослідницька робота. Проблемний. Пошуковий. Лекції, спостереження, практична робота, індивідуальна дослідницька робота.	екзамен, Захист індивідуального завдання.
К21. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.		
К24. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.		
К26. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.		
К32. Здатність використовувати сучасну систему нормативів для оцінки та регулювання антропогенного навантаження на навколишнє середовище.		
ПР01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.		
ПР03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.		
ПР04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.		
ПР06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.		
ПР13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.		
ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.		
ПР15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.		
ПР16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.		
ПР17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.		
ПР22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.		
ПР23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління в природоохоронній діяльності.

Основні ознаки системи, підсистеми. Властивості системи. Технічна підсистема та її характеристика. Біологічна підсистема та її характеристика. Соціальна підсистема та її характеристика. Відмінність штучних систем від природних систем. Взаємозв'язок елементів системи управління. Функціонування системи. Суб'єкти управління. Функції управлінської діяльності. Екологічне управління. Екологічний менеджмент. Сучасні вимоги до екологічного управління. Базові основи екологічного управління. Екологічна політика, програми, стратегічні плани дій. Відмінності в поняттях «екологічне управління» та «екологічний менеджмент». Екологічні закономірності. Регулятивні закони.

Змістовий модуль 2. Механізми екологічного управління.

Механізми екологічного управління. Механізм біотичного регулювання навколишнього природного середовища. Механізм еколого-господарського балансу територій. Кадастровий механізм. Моніторинговий механізм. Законодавчий і нормативно-правовий механізм. Економічний механізм. Адміністративний механізм. Інформаційно-контрольний механізм. Науково-освітній механізм. Система обов'язкової відповідальності. Система економічних важелів і стимулів. Система економічних регуляторів і методів Екологічна політика, програми, стратегічні плани дій. Поняття та функції управляння в екологічній сфері. Система державних органів управління в екологічній сфері. Органи загального та спеціального державного управління. Система спостережень за станом довкілля та її структура. Завдання та організація контрольних служб охорони навколишнього природного середовища. Система місцевого екологічного управління. Системи спеціального екологічного управління.

Змістовий модуль 3. Системи управління екологічною діяльністю.

Поняття та основні функції управління в екологічній сфері. Система державних органів управління в екологічній сфері. Контроль управління якістю природного середовища. Державний екологічний моніторинг та контроль в екологічній сфері. Органи управління в екологічній сфері. Органи цільового державного управління в екологічній сфері. Органи місцевого екологічного управління. Системи спеціального екологічного управління. Завдання та організація контрольних служб охорони навколишнього природного середовища. Загальні та спеціальні інформаційні системи. Специфіка інформаційного забезпечення систем екологічного управління. Інформаційні підсистеми (екологічна, географічна, моніторингова, кадастрова). Державні кадастри. Інформаційні системи та оцінка природно-ресурсного потенціалу.

Змістовий модуль 4. Система спостережень за станом довкілля.

Управління екологічною діяльністю в країнах світу. Досвід країн Організації економічного співробітництва та розвитку у розбудові екологічного управління. Особливості управління природоохоронною діяльністю в країнах Центральної та Східної Європи. Загальні вимоги ISO серії 14000 до системи управлінням навколишнім середовищем. Розробка екологічної політики. Планування екологічної діяльності. Розробка та впровадження системи управління навколишнім середовищем. Аналіз та вдосконалення системи управління навколишнім природним середовищем. Принципи і призначення проекту Тасі ЄС.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	**Назва теми**	**Кількість годин**		**Згідно з розкладом**
		о/д.ф.	**з.ф.**	
Лекція 1	Предмет, цілі і методи управління.	2	–	*щотижня*
Лекція 2	Основи системи екологічного управління.	2	–	*щотижня*
Практичне заняття 1	Основи системи екологічного управління.	2	–	*1 раз на 2 тижні*
Лекція 3	Механізми екологічного управління.	2	–	*щотижня*
Практичне заняття 2	Механізми екологічного управління.	2	–	*1 раз на 2 тижні*
Лекція 4-5	Державне управління екологічною діяльністю.	4	–	*щотижня*
Практичне заняття 3	Державне управління екологічною діяльністю.	2	–	*1 раз на 2 тижні*
Лекція 6-7	Система спостережень за станом довкілля.	4	–	*щотижня*
Практичне заняття 4	Система спостережень за станом довкілля.	4	–	*1 раз на 2 тижні*
Лекція 8-9	Інформаційні системи екологічного управління.	4	–	*щотижня*
Лекція 10	Система корпоративного екологічного управління.	2	–	*щотижня*
Практичне заняття 5	Система корпоративного екологічного управління.	2	–	*1 раз на 2 тижні*
Лекція 11-12	Стандарти серії ISO 14000.	4	–	*щотижня*
Самостійна робота	Питання для підготовки: 1. Проведення первинного екологічного аналізу. 2. Розробка екологічної політики. 3. Планування екологічної діяльності. 4. Розробка та впровадження системи управління навколишнім природним середовищем. 5. Аналіз та вдосконалення системи управління навколишнім природним середовищем. 6. Управління екологічною діяльністю в країнах світу. 7. Принципи загального управління якістю. 8. Система басейнового управління. 9. Система управління формуванням національної екологічної мережі.	54	–	*щотижня*

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Контрольна робота №1	Опитування, виконання практичної роботи 1. Написання письмової роботи за змістовим модулем 1, або тестування у СЕЗН ЗНУ	Вимоги до виконання та оформлення: розміщені в системі Moodle ЗНУ. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5474	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	**15**
Контрольна робота №2	Опитування, виконання практичних робіт 2-3. Написання письмової роботи за змістовим модулем 2, або тестування у СЕЗН ЗНУ	Вимоги до виконання та оформлення: розміщені в системі Moodle ЗНУ. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5474	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	**15**
Контрольна робота №3	Опитування, виконання практичної роботи 4. Написання письмової роботи за змістовим модулем 3, або тестування у СЕЗН ЗНУ	Вимоги до виконання та оформлення: розміщені в системі Moodle ЗНУ. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5474	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	**15**
Контрольна робота №4	Опитування, виконання практичної роботи 5. Написання письмової роботи за змістовим модулем 4, або тестування у СЕЗН ЗНУ	Вимоги до виконання та оформлення: розміщені в системі Moodle ЗНУ. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5474	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	**15**
Усього поточний контроль	**12**			**60**
Підсумковий контроль				
Екзамен	Тестування в СЕЗН ЗНУ	Підготовка до екзамену здійснюється за навчальним матеріалом усього курсу. Питання для підготовки: розміщені в системі Moodle ЗНУ. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5474	Виконання тестових завдань відбувається на сторінці дисципліни в СЕЗН ЗНУ. Із банку тестових завдань СЕЗН ЗНУ для кожного здобувача освіти випадковим чином обирається 20 тестових завдань. За кожну вірну відповідь на тестове завдання здобувач вищої освіти отримує 1 бал	**20**

	Індивідуальне дослідницьке завдання	Індивідуальні дослідницькі завдання повинні містити аналіз сучасного стану обраного питання. Виконуються у вигляді доповіді та презентації. Обсяг доповіді ІДЗ повинен бути розрахований на 7-10 хв. Доповідь повинна складатися зі вступу, в якому висвітлена актуальність, мета дослідження, завдання, об'єкт та предмет (1-2 хв.) повне висвітлення питань, висновки та додається список використаних джерел. Презентація ІДЗ повинна містити графіки, таблиці та рисунки та складатися з 15-20 слайдів. ІДЗ повинно бути виконано протягом семестру, та представлено до захисту до початку залікового тижня. Питання для виконання ІДЗ обираються відповідно до номера прізвища студента у журналі академічної групи. Орієнтовні питання для виконання завдання викладено на сторінці СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Зміст, вимоги до оформлення розміщені в системі Moodle ЗНУ. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5474	**19-20 балів** – здобувачі вищої освіти самостійно виконали понад 90% завдань, під час виконання роботи виявили усебічні, систематичні та глибокі знання програмного матеріалу з дисципліни, уміння ставити мету і формулювати завдання досліджень; творчі здібності у розумінні та використанні програмного матеріалу для виконання поставлених мети та завдань; чітко, логічно, послідовно викладати матеріал; робити обґрунтовані висновки. Під час захисту індивідуального завдання надавали вичерпні, аргументовані та цілісні відповіді на всі запитання. Робота оформлена акуратно, відповідно до поставлених вимог. **17-18 балів** – здобувачі вищої освіти виконали не менше 90% завдань, завдання роботи виконані достатньо грамотно, але є декілька (1-3) несуттєвих помилок. Під час виконання роботи здобувачі освіти виявили знання і розуміння програмного матеріалу з дисципліни в повному обсязі, уміння ставити мету і формулювати завдання досліджень; творчій підхід до виконання поставлених мети та завдань; логічно, послідовно викладати матеріал; робити обґрунтовані висновки. Під час захисту індивідуального завдання загалом надавали аргументовані, без суттєвих помилок, відповіді на всі запитання. У цілому робота оформлена акуратно, але наявні незначні неточності в її оформленні та презентації. **15-16 балів** – здобувачі вищої освіти виконали не менше 80% завдань, завдання роботи виконані достатньо грамотно, але є декілька (до 5) несуттєвих помилок. Під час виконання роботи здобувачі освіти виявили знання і розуміння програмного матеріалу з дисципліни з основних розділів, уміння ставити мету і формулювати завдання досліджень; логічно, послідовно викладати матеріал; робити висновки. Під час захисту індивідуального завдання відповідали достатньо грамотно, але припускались однієї-двох непринципових помилок. Робота оформлена акуратно, але наявні незначні неточності в її оформленні. **13-14 балів** – здобувачі вищої освіти виконали завдання не в повному	**20**

			обсязі, але не менше 70%. Під час виконання роботи виявили знання й розуміння основних положень дисципліни; завдання виконали неповно, непослідовно; наявні неточності та помилки у змісті та оформленні роботи. Здобувачі освіти виявляють знання й розуміння основних положень матеріалу, але надають неповні, непослідовні відповіді. Під час захисту індивідуального завдання демонстрували недостатньо глибокі знання з досліджуваної теми, припускаючись не відповідностей у визначенні понять, неповно або недостатньо аргументовано відповідали на запитання. **10-12 балів** – здобувачі вищої освіти виконали завдання не в повному обсязі, але не менше ніж на 60%; у роботі присутні принципові помилки в оформленні. Під час виконання роботи виявили знання й розуміння основних положень матеріалу з дисципліни. Під час захисті та підготовці презентації продемонстрували поверхневі знання з досліджуваної теми, відповідали неповно, непослідовно, припускаючись не відповідностей у визначенні понять, не вміє переконливо обґрунтувати свою думку. **0-9 балів** – здобувачі вищої освіти виконали понад 50% завдань. Під час виконання роботи припускалися принципових помилок при розв'язанні завдань. Робота оформлена зі значними порушеннями вимог. Необхідна досконала переробка роботи. Під час захисту здобувачі освіти виявили поверхові знання і розуміння основного програмового матеріалу в обсязі, який не дозволяє засвоювати наступний програмний матеріал; не відповідає на основні запитання.	
Усього підсумковий контроль	**2**			**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		

D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Самойленко Н.М., Райко Д.В., Аверченко В.І. Організація та управління в природоохоронній діяльності : навч. посібник. Харків : НТУ «ХПІ», Видавництво «Лідер», 2018. 174 с.
2. Максименко Н.В. Квартенко Р.О., Александрова А.С. Організація управління в екологічній діяльності. Навчально-методичний посібник. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 60 с.
3. Телюра Н. О. Конспект лекцій з дисципліни «Організація та управління в природоохоронній діяльності» (для студентів 3 курсу денної і 4 курсу заочної форм навчання за напрямом 6.040106 – Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування). Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 124 с.
4. Сапко О.Ю. Система екологічного управління: конспект лекцій. Одеса : Одеський державний екологічний університет, 2020. 103 с.
5. Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти: посібник / С. В. Берзіна, В. М. Берзін, В. М. Вакараш та ін. Київ : Ін-т екол. управління та збалансованого природокористування, 2017. 134 с.

Додаткова:

1. Ігнатьєва І. А., Гарафонова О. І. Корпоративне управління: підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 600 с.
2. Іванюк Д.П., Шульга І.В. Управління природоохоронною діяльністю : Навч. посібник. Київ : Алерта, 2007. 368 с.
3. Шмандій В.М., Солошин І.О. Управління природоохоронною діяльністю : Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 296 с.
4. Максименко Н. В., Задніпровський В.В., Клименко О.М. Організація управління в екологічній діяльності. Підручник для студентів екологічних спеціальностей ВНЗ. Видання 2-ге перероблене і доповнене Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2008. 339 с.
5. Максименко Н. В., Задніпровський В.В., Квартенко Р.О. Організація управління в екологічній діяльності. Підручник для студентів екологічних спеціальностей ВНЗ. Видання 3-тє перероблене і доповнене. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. 282 с.
6. Правова база з питань екології та охорони природного середовища. Збірник нормативно-правових актів /Укладач Камлик М.І. Київ : Атіка, 2001. 632 с.

7. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». Відомості Верховної Ради України, 1991. № 41. 546 с.
8. Голіков А.П. Дейнека О.Г., Позднякова Л.О., Черномаз П.О. Регіональна економіка та природокористування : [навч. посіб.]. Київ :. Центр учбової літератури, 2011. 352 с.
9. Дубас Р. Г. Економіка природокористування : [навч. посібн.]. Київ : КНТ, 2009. 448 с.
10. Герасимчук З.В., Вахович І.М., Голян В.А., Олексик А.О. Трансформація інституціонального механізму природокористування в умовах глобалізації : екологічні імперативи та системні суперечності : [монографія]. Луцьк : Надстир'я, 2006. 228 с.
11. Васюта О. Природокористування // Економічна енциклопедія : [у 3 т.]. Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. / голова редакційної ради :Гаврилишин Б.Д. (голова) [та ін.]. Т. 3 / [відп. редактор Мочерний С.В. та ін.], 2002. 952 с.
12. Комітет з екологічної політики ЄЕК ООН. Огляд результативності природоохоронної діяльності. Україна. Другий огляд / ООН – Нью-Йорк і Женева, 2007. 223 с.
13. Стійкий екологічно безпечний розвиток і Україна: Навч.посіб. / Ф.В. Вольвач, М.І Дробноход, В.Г. Дюканов та ін.; За ред. М.І. Дробнохода. Київ : МАУП, 2002. 104 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: http://www.menr.gov.
2. Законодавство України / сайт Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/
3. Програма ООН з навколишнього середовища UNEP. URL: https://www.unenvironment.org/
4. Каталог Українських Web-ресурсів з екології. URL: http://catalog.uintei.kiev.ua/index.php.
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL: http://www.nbuv.gov.ua
6. Всеукраїнська екологічна ліга. URL: http://www.ecoleague.net.
7. Міжнародний науковий журнал «Екологія та ноосферологія». URL: http://uenj.cv.ua.
8. Сайт Національного університету водного господарства та природокористування URL: https://www.facebook.com/www.nuwm.edu.ua/
9. Сайт Наукової бібліотеки ЗНУ. URL: http://library.znu.edu.ua/.
10. Адреса дисципліни СЕЗН ЗНУ. URL: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5474

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних і практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється у формі захисту завдань, що були виконані на пропущеному занятті.
Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності
Усі роботи, що виконуються здобувачами вищої освіти під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857 Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти
Врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти здійснюється згідно з Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2026-2027 н. р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://tinyurl.com/y9tve4lk.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення

визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9pkmmp5. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: https://tinyurl.com/ycds57la.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://tinyurl.com/57wha734. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/yd6bq6p9; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9r5dpwh.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: Тел. (061) 227-12-76.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://tinyurl.com/ydhcsagx.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): https://moodle.znu.edu.ua
Якщо забули пароль/логін, можете направити листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.
ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/
ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim
ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): http://sites.znu.edu.ua/confucius